

TÜRKDERM'de 1999-2007 Yılları Arasında Yayınlanan Yazılar ve Atıflar: Retrospektif Değerlendirme

The Citation and Articles Published in the TURKDERM Between 1999-2007: A Retrospective Assesment

Levent Taşlı, Nida Kaçar, Ertuğrul Hasbi Aydemir*

Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı, Denizli

*İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışmada, kendi yayınlarımıza verdiğimiz değeri görebilmek için 2008 yılından itibaren Web of Science tarafından indekslenmeye başlayan Türkdem'in online olarak ulaşılabilen 2008 öncesi sayılarının, atıf oranlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır (daha sonra indekslenme sonrasıyla kıyas oranlarının değerlendirilebilmesine de esas olması amacıyla).

Gereç ve Yöntem: Çalışmada 1999-2007 yılları arasında Türkdem'de yayınlanan derleme, araştırma, olgu bildirim, sürekli eğitim, editöre mektup, cerrahi teknikler ve tanınız nedir bölümlerinde yer alan makaleler Google scholar programı aracılığıyla tarandı. Ulaknet ulusal tıp dizini, Türk Medline, ISI ve diğer hakemli online dergilerden alınan atıflar yıllara ve makale türlerine göre gruplandırıldı.

Bulgular: Taranan 356 makalenin %46'sını (n=165) araştırmalar, %37'sini (n=131) olgu bildirimleri, %10'unu (n=35) derlemeler, %5'ini (n=17) sürekli eğitim, %1'i (n=5) editöre mektup yazıları oluşturmaktaydı. Bunlara ek olarak 2'si tanınız nedir, bir tanesi de cerrahi teknikler olmak üzere 3 yazı daha yer almaktaydı. Atıf yapılan 80 makalenin 37'si araştırma, 30'u olgu bildirim, 7'si sürekli eğitim, 5'i derlemeler ve bir tanesi editöre mektup bölümündendi. Toplam atıf sayısı 99'du ve bunun sadece 7'si (%7) Türkdem'deydi. Yazarların kendi kendilerine yaptıkları atıf sayısı 13'tü (%13). Web of Science tarafından taranan dergilerde 5 (%5) atıf saptandı (İmpakt faktörü 1,4'den büyük dermatoloji dergileri). Ulusal dermatoloji dergilerinde ise 44 (%44) kez atıf yapıldığı tespit edildi.

Sonuç: Bu sonuçlar ulusal kaynak kullanım oranımızın oldukça düşük olduğunu göstermektedir. (*Türkdem 2010; 44: 8-11*)

Anahtar Kelimeler: TURKDERM, atıf, bibliyometrik

Summary

Background and Design: In this report, it has been aimed to investigate the citation rates of the online issues of the "Turkdem" which has been indexed in the Web of Science since 2008. It is aimed also to have a base to comparing with the results of the citations in the indexed years after 2008 in the future.

Material and Method: It was searched the articles published in the "review, original article, case report, continuous education, letter to editor, surgical procedures and what's your diagnosis" sections between 1999-2007 by Google scholar programme. The citations from Ulaknet national medical index, ISI and the other online peer-review journals were grouped according to years and article types.

Results: Fourty-six % (n=165), 37% (n=131), 10% (n=35), 5% (n=17) and 1% (n=5) of the searched 356 articles were original articles, case reports, reviews, continuous education and letters to editor, respectively. There were also three reports, two and one of which were what's your diagnosis and surgical procedures, respectively. Thirty seven, 30, 7, 5, and one of the cited 80 articles were in the sections of "original article, case report, continuous education, review and letter to editor", respectively. The number of self made citations was 13 (13%). Although only five citations (5%) were determined in the journals with impact factors higher than 1.4 which have been indexed by the Web of Science, 44 citations (44%) were established in national dermatology journals.

Conclusion: These results point out the low use rate of national references. (*Turkdem 2010; 44: 8-11*)

Key Words: TURKDERM, citation, bibliometric

Yazışma Adresi/Address for Correspondence: Dr. Levent Taşlı, Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı, Denizli, Türkiye Tel.: +90 258 444 07 28-2476 E-posta: mltaşli@yahoo.com **Geliş Tarihi/Received:** 03.06.2009 **Kabul Tarihi/Accepted:** 17.07.2009

Türkdem-Deri Hastalıkları ve Frengi Arşivi Dergisi, Galenos Yayınevi tarafından basılmıştır. Her hakkı saklıdır. Turkderm-Archives of the Turkish Dermatology and Venerology, published by Galenos Publishing. All rights reserved.

Giriş

Deri hastalıkları konulu, hakemli, İngilizce özet içeren makalelerin yayınlandığı, periyodik, ulusal bir dergi olan Türkdern 1963 yılından bu yana düzenli olarak yayınlanmaktadır. Derginin turkdern.org.tr uzantılı web sayfasından 1999 yılından itibaren sadece makale özetlerine, 2001 yılının 4. sayısından itibaren derginin tamamına ücretsiz erişim imkanı verilmektedir.

Türkdern Dergisi, Science Citation Index Expanded (SCIE), Excerpta Medica/EMBASE, EBSCO Database, CINAHL, Index Copernicus, DOAJ, Gale/Cengage Learning ve TÜBİTAK/ULAKBİM, Türk Tıp Dizini tarafından indekslenmektedir¹.

1994 yılından itibaren TÜBİTAK bünyesinde "Index Medicus" benzeri bir Türk Tıp Dizini oluşturma çalışmaları başlamıştır. Bu çalışmalar 2001 yılından itibaren ULAKBİM bünyesinde devam etmiştir². Türkdern 1999 yılından itibaren bu dizinde yer almaktadır³. Türk Tıp Diziniinde yer alan dergi verilerinin indeksleme işlemi Amerikan Ulusal Tıp Kütüphanesi (PUBMED) formatı örnek alınarak yapılmaktadır. Türk tıp dizini kurulu yeni bir dergiyi Web of Science tarafından kabul görmüş, belli kurallar çerçevesinde değerlendirmektedir. ULAKBİM, 2008 yılı itibarıyla Web of Science'a girecek Türkçe dergiler için danışmanlık görevi üstlenmiştir. Web of Science yaklaşık 10600 adet dergiyi indekslemekte ve her yıl dergi sayısını arttırmak için 2000 adet yeni dergiyi inceleyip bunların yaklaşık %10'unu kabul etmektedir. Web of Science Amerika ve İngiltere harici ülkeleri bölgesel içerik genişletme kapsamına almış ve bu kapsamda indekslenen dergilerin sayısında son 6 yılda %53 artış gerçekleştirmiştir. Nisan 2009 itibarıyla Türkiye'den 68 dergi Web of Science kapsamında taranmaktadır. Web of Science bir dergiyi kabul ederken düzenli olarak yayınlanıp eline ulaşmasına, makalelerin niteliğine, İngilizce özet içermesine ve aldıkları atıf sayısına büyük önem vermektedir^{2,4}.

Bu çalışmada 2008 yılından itibaren Web of Science tarafından indekslenmeye başlanan Türkdern'in internet üzerinden ulaşılabilen 1999-2007 yılları arasındaki makalelerinin atıf oranlarının yıllara ve makale türlerine göre dağılımının genel değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem

Çalışmada 1999-2007 yılları arasında Türkdern'de yayınlanan derleme, araştırma, olgu bildirim, sürekli eğitim, editöre mektup, cerrahi teknikler ve tanınız nedir bölümlerinde yer alan toplam 356 adet makale Google scholar programı aracılığıyla tarandı. Tarama işlemi Türkdern web sayfasındaki yayımlanmış sayılar linkindeki her bir makalenin başlığı scholar.google.com uzantılı web sayfasındaki arama çubuğuna tek tek yazılarak yapıldı. Google scholar her bir makalenin alıntı sayısını ve ilgili makaleleri vermesine rağmen yanlışlıkları en aza indirmek için ilgili olabilecek diğer yazıların her birinin kaynaklar kısmına göz atıldı. Tezlerde yer alan atıflar çalışma dışında bırakıldı. Ulaknet ulusal tıp dizini, Türk Medline, ISI ve diğer hakemli online dergilerden alınan atıflar yıllara ve makale türlerine göre gruplandırıldı. Her makale türü için ortalama atıf alma süresi belirlendi. Makale türlerine göre atıf alma oranları arasında bir ilişki olup olmadığı SPSS 13.0 programı aracılığıyla değerlendirildi. İstatistiksel değerlendirmede ki-kare ve mood medyan testi kullanıldı. P<0,05 anlamlı olarak kabul edildi.

Bulgular

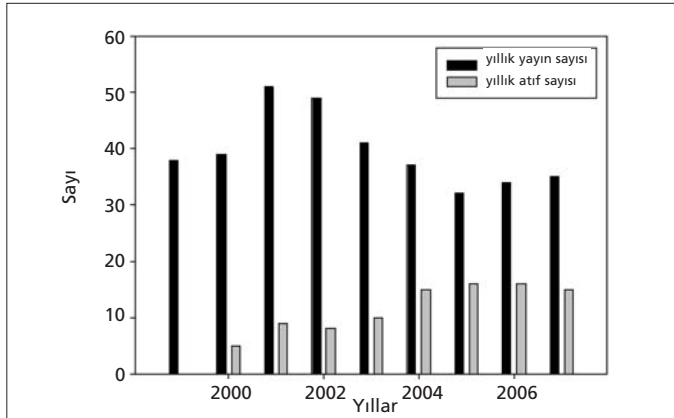
1999-2007 yılları arası yayınlanan toplam 356 makale incelendi. Her bir yıl yayınlanmış makale sayısı ortalama 39,55±6,52 idi (Tablo 1). En çok 2001 yılında (51 adet) en az da 2005 yılında (32 adet) makalenin yayınlanmış olduğu saptandı (Şekil 1). Taranan 356 makalenin %46'sını (n=165) araştırmalar, %37'sini (n=131) olgu bildirimleri, %10'unu (n=35) derlemeler, %5'ini (n=17) sürekli eğitim, %1'ini (n=5) editöre mektup yazıları oluşturmaktaydı. Bunlara ek olarak 2'si tanınız nedir, bir tanesi de cerrahi teknikler olmak üzere 3 yazı daha yer almaktaydı.

Atıf yapılan 80 makalenin 37'si araştırma, 30'u olgu bildirim, 7'si sürekli eğitim, 5'i derlemeler ve bir tanesi editöre mektup bölümündendi. Araştırmalara 48, olgu bildirimlerine 33, sürekli eğitime 10, derlemelere 7, editöre mektuba bir kez olmak üzere toplam 99 atıf tespit edildi (Tablo 2). Makale türü ile atıf alma arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmadı (ki-kare testi p>0,05, mood medyan testi p>0,05). 1999 yılına ait bir araştırma yazısının, 2001 yılına ait bir olgu

Tablo 1. Türkdern 1999-2007 Yılları arasında yayınlanan makaleler

Yıllar	Makale türü							
	Araştırma	Olgu Bildirimi	Derleme	Sürekli Eğitim	Editöre Mektup	Tanınız Nedir	Cerrahi Teknikler	Toplam
1999	21	11	3	3	0	0	0	38
2000	20	12	4	3	0	0	0	39
2001	21	21	4	4	1	0	0	51
2002	20	21	4	3	1	0	0	49
2003	16	17	4	4	0	0	0	41
2004	18	12	4	0	3	0	0	37
2005	16	12	4	0	0	0	0	32
2006	17	12	4	0	0	0	1	34
2007	16	13	4	0	0	2	0	35
Toplam	165	161	35	17	5	2	1	356

bildiriminin ve sürekli eğitim yazısının, 2004 yılına ait bir araştırma yazısının Google scholar ortamına verilerinin aktarılması tespit edildi. Genel olarak atıf sayısı makalenin yayınlanma yılına paralel olarak yıldan yıla artmaktaydı. 2006 yılına 3, 2005 yılına 3, 2004 yılına 9, 2003 yılına 9, 2002 yılına 17, 2001 yılına 17, 2000 yılına 18 ve 1999 yılına 23 atıf yapıldığı saptandı. Ortalama atıf alma süresi $3,16 \pm 1,68$ 'di. En çok atıf (4) alan yazının "Solar keratozda fotodinamik tedavi" başlıklı makale olduğu saptandı (Tablo 3). Bunun dışında 3 makale 3'er atıf, 10 makale ikişer atıf almıştı. 66 makale sadece bir atıf almıştı. 99 atfın sadece 7'si (%7) Türkderm kendisi tarafından gerçekleştirilmişti. Yazarların kendi kendilerine yaptıkları atıf sayısı 13'tü (%13). Web of Science tarafından taranan dergide yayınlanan makalelerde sadece 5 (%5) atıf saptanırken diğer spesifik ulusal dermatoloji dergilerinde 44 (%44) kez atıf yapıldığı tespit edildi. Atıf yapan yazıların yayınlandığı toplam 26 derginin içinde 20 atıf ile Türkiye Klinikleri Dermatoloji Dergisi birinci sırada yer almaktaydı. 2009 yılı itibariyle atıf yapan dergilerden 7'si (%26) Web of Science tarafından indekslenmekteydi (Tablo 4).

Grafik 1. 1999-2007 yılları arasında yıllık yayın ve atıflar

Tartışma

Google Scholar (GS), tüm bilim dallarında bilgi kaynaklarını (basılı veya elektronik) hakemli dergiler dışında, tezler, kitaplar, özetler ve teknik raporları da kapsayacak şekilde genişleterek taranmasını sağlayan bir Google servisi ve 2004 yılının sonlarında beta sürümü kullanıma açılmıştır. GS akademik yayıncılar, meslek örgütleri, çevrim-içi yayın depoları ve üniversitelerde Web üzerinden erişilebilir yayınları dizinlemektedir. GS ayrıca, çevrim-içi olmasa dahi atıfları da saptamakta ve listelemektedir. Bu, kitaplar gibi çevrim-dışı kaynaklarda bulunan veya Web'in yaygınlaşması öncesinde yayınlanan eski makalelerin de tarama işlemi kapsamına alınmasını sağlamaktadır⁵. Google scholar sorgu kelimelerinin hangi dilde olduğunu tahmin edebilen ve "ç, ş, ö, ü" gibi Türkçe harfleri İngilizceye çevirmeden oldukları şekliyle tarayıp gösterebilmektedir⁶.

Güncel bir çalışmada Web of Science tarafından yapılan yayın/atıf taramaları ile google scholar yayın/atıf taramaları kıyaslanmış ve yüksek derecede pozitif korelasyon gösterdikleri saptanmıştır. Ayrıca google schoların herhangi bir maliyet gerektirmediği için Web of Science atıf taramalarına iyi bir alternatif olabileceği sonucuna varılmıştır⁵.

Science Citation Index (SCI), Science Citation Index-expanded, Social Sciences Citation Index (SSCI) ve Arts and Humanities Citation Index (AHCI) Web of Science tarafından kullanılan indekslerdir. Ülkemizde 2001 yılından itibaren akademik yükseltmelerde Web of Science tarafından taranan dergilerde makale yayınlama zorunluluğu getirilmesi üzerine akademisyenler dergi seçiminde daha dikkatli davranmaktadır⁸.

Web of Science tarafından taranan dergilerin büyük çoğunluğu İngilizce yayın yapmakla birlikte Almanya ve Fransa gibi ülkelerin kendi dilinde yayın yapan dergileri de indekslenmektedir. Bir ülkenin kendi dilinde yayın yapan dergilerinin Web of Science kapsamında olması o ülkenin yayın istatistikleri açısından büyük avantaj elde etmesini sağlamaktadır. 2009 yılı itibariyle ülkemizden 70 dergi bu indekse girmeyi başarmıştır⁷.

Tablo 2. Makale türlerine göre yayın sayısı ve atıf oranları

Makale türü	Yayın sayısı	Atıf alan yayın sayısı	Toplam atıf sayısı	Atıf sayısı / Yayın sayısı
Sürekli eğitim	17	7	10	0,58
Araştırma	165	37	48	0,29
Olgu bildirim	131	30	33	0,25
Editöre mektup	5	1	1	0,2
Derleme	35	5	7	0,2
Tanınız nedir	2	-	-	-
Cerrahi teknikler	1	-	-	-
Toplam	356	80	99	0,2

Tablo 3. En çok atıf yapılan yazılar

Makale adı	Makale türü	Atıf sayısı
S Erboz, C Ceylan, F Özdemir, A Kazandı, A Özol. Solar keratozda fotodinamik tedavi. Türkderm 1999;33(2):75-78	Araştırma	4
Y Harmanyeri, B Doğan, MO Taşkapan, M Öz. Otolog serumda deri testi: Kronik idiyopatik ürtikerli hastalarda prevalans çalışması. Türkderm 2000;34(2):93-94	Araştırma	3
YG Denli, A Yücel, M Baba, M Karakaş, HR Memişoğlu. Ürtikerde tanı. Türkderm 2001;35(1):70-75	Sürekli Eğitim	3
E Derviş, B Hiçdönmez, G Barut, A Karaoğlu, L Ersoy. Prurigo pigmentosa. Türkderm 2001;35(2):141-44	Olgu Bildirimi	3

Tablo 4. Türkderm'e atıf yapan dergiler

Dergi adı	Atıf sayısı
Türkiye Klinikleri Dermatoloji Dergisi	20
Dermatose	18
Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Dergisi *	15
Türkderm *	7
Genel Tıp Dergisi	4
Türk Dermatoloji Dergisi	3
Ege Tıp Dergisi	3
Journal of Turkish Academy of Dermatology	3
SDÜ Tıp Dergisi	3
Atatürk Üniversitesi Tıp Dergisi	2
Erciyes Tıp Dergisi	2
Fırat Tıp Dergisi	2
International Journal of Dermatology *	2
İzmir Atatürk Eğitim Hastanesi Tıp Dergisi	2
TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni	2
British Journal of Dermatology *	1
Cumhuriyet Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi	1
CÜ Tıp Fakültesi Dergisi	1
Dermatology *	1
Dermatology Online Journal	1
Düzce Tıp Fakültesi Dergisi	1
Gülhane Tıp Dergisi	1
Journal of Investigative Dermatology *	1
Nobel Medikus Online Dergi *	1
Türkiye Klinikleri Alerji Astım Dergisi	1
Türk Psikiyatri Dergisi *	1
Toplam	99

* Web of Science tarafından indekslenmektedir

Bir yazının yüksek etki faktörlü bir dergide yayınlanması önemli olduğu kadar o yazının kendisinin atıf alması da önemlidir. ULAKBİM desteğiyle 2007 yılında ulusal atıf dizini kapsamında bulunan 132 derginin ulusal etki faktörü araştırılmış ve çok çarpıcı sonuçlar elde edilmiştir. Ulusal kaynak kullanma oranı %6 olarak bulunmuştur. Bu oran bazı dergilerde %1 ve altına inmektedir. Atıfların %32'sini derginin kendi kendine verdiği atıflar oluşturmaktadır. Türkderm 0,11 ulusal etki faktörüyle bu listede 36. sırada yer almaktadır. Bu şu anlama gelmektedir; Türkderm 2007 yılında yayınlanan ulusal dergilerden 2005 ve 2006 yılına ait tüm makaleleriyle ilgili olarak sadece 8 atıf almayı başarabilmiştir⁹.

ISI'nın 2008 yılı dermatoloji dergileri arasındaki impact faktör sıralamasında Journal of Investigative Dermatology 5,251 ile birinci sırada yer alırken Hautarzt 0,362 değeri ile son sırada bulunmaktadır⁹.

Bu çalışma da üretilen verilerin yeterince kullanılıp kullanılmadığı araştırılmıştır. Elde edilen veriler makale türlerinin atıf alma konusunda, istatistiksel olarak anlamlı olmasa da, sürekli eğitim ve araştırma yazılarının daha fazla atıf aldığı-

nı göstermiştir. Atıf alma süresi 3. yılda yoğunlaşmaktadır. En fazla atıf ise sadece 4'te kalmıştır. Bu rakamlar uluslar arası dergilerin çok gerisindedir.

Türkderm'in 7 kez (%7) kendi kendine atıf yaptığı ve yazarlar tarafından genel olarak bu konuya gerektiği kadar özen gösterilmediği anlaşılmaktadır. Bir derginin kendi kendine yaptığı atıfların derginin ulusal etki faktörünü belirgin şekilde arttırdığı gösterilmiştir. Türkderm bu konuda Türk dergileri arasında dahi orta sıralarda yer almaktadır. Çalışmamızdan çıkan veriler de bunu destekler niteliktedir. Bunun açıklaması da oldukça zor görünmektedir. Kendi çalışmalarımıza, meslektaşlarımızın çalışmalarına değer vermediğimiz, güvenmediğimiz, inanmadığımız veya kolaycılığa kaçarak internet üzerinden ilk bulduğumuz kaynaklarla yetindiğimiz söylenebilir.

Gerçi Web of Science verilerine göre etki faktörü belirli bir yazar veya makalenin performansına yönelik bilgi vermemekte ve birçok alandaki birçok makale yüksek düzeyde atıf almamaktadır. %25'ten az oranda makale 5 ve üstü atıfa sahiptir ve büyük bir oranda makale ise hiç atıf almamaktadır⁷.

Sonuç olarak bu çalışma 2008 yılından itibaren Web of Science tarafından da indekslenmeye başlanan Türkderm'in, yayınlanacak yeni yazılarında makalelerin kaynakları belirlenirken yazarların ve hakemlerin daha dikkatli davranması gerektiğini ortaya koymuştur. Bu sonuç diğer ulusal dergilerimiz içinde aynı öneme sahiptir. İster ulusal dergilere, isterse uluslararası dergilere yazdığımız yazılarda kendi ulusal kaynaklarımıza yeterince yer vermemiz ve buna ileri derecede özen göstermemiz gerektiği kanısındayız.

Kaynaklar

1. URL:<http://www.turkderm.org.tr>
2. Gülekon A: TÜBİTAK/ULAKBİM Türk Tıp Dizini. Türkderm 2006;40:116-7.
3. Gürbüz O. TÜRKDERM'in Yayın Amacı ve Gelişimi. Türkderm 2002;36:243.
4. Asan A: ISI'nın Kullandığı İndeksler: SCI- Expanded, SSCI ve AHCI: Tarihsel Gelişim, Bugünkü Durum ve Etki Faktörü (IF). OrLab On-Line Mikrobiyoloji Dergisi 2004;2:1-21.
5. Cebeci Z. Türk Üniversitelerinin Bilimsel Yayın Sayıları İle Web'te Bilgi Yayıma Güçleri Arasındaki İlişkiler. Akademik Bilişim 2007. Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya 31 Ocak-2 Şubat 2007.
6. Kesen S, Şenol C, Yanar Z: Google Scholar ve Scirus Arama Motorlarında Türkçe Anahtar Sözcüklerle Yapılan Aramalar Üzerine Bir Değerlendirme. Bilgi Dünyası 2008;9:140-57.
7. Testa J: Ulusal Akademik Yayıncılık 2008. Ulusal Akademik Yayıncılık 2008. 21-22 Kasım 2008, Hacettepe Üniversitesi Merkez KAMPÜS Kongre Merkezi, Sıhhiye-ANKARA. URL:http://www.ulakbim.gov.tr/cabim/vt/uvvt/isi_dergiler.uhtml
8. Özyurt S: Ulusal Atıf Dizini Çalışmaları ve Ulusal Etki Faktörü 2007 Sıralaması. Ulusal Akademik Yayıncılık 2008. 21-22 Kasım 2008, Hacettepe Üniversitesi Merkez KAMPÜS Kongre Merkezi, Sıhhiye-ANKARA. URL:<http://www.ulakbim.gov.tr/cabim/vt/uvvt/toplantı/uay08/ozyurt.ppt>
9. URL:http://admin-apps.isiknowledge.com/JCR/JCR?RQ=LIST_SUMMARY_JOURNAL